

Cal secularitzar la Quaresma?

Dm, 24/03/2020 per Catalunya Religió

(*Ignasi Escudero -CR*) La societat catalana té fama de ser una de les més secularitzades d'Europa. La darrera [publicació](#) del Centre d'Estudis d'Opinió reflecteix que només un 55% de la població es declara religiosa. Per **Mar Grier**, sociòloga de les religions, el procés de secularització va acompanyat d'un augment de la diversitat religiosa. **Xavi Casanovas** (Barcelona, 1983), director de Cristianisme i Justícia, ha posat darrerament el punt de mira en la necessitat de secularitzar la Quaresma.

Des de les comunitats creients la secularització és vista com una desaparició del fet religiós de la vida pública. Casanovas es refereix a un fet més ampli, per a ell secularitzar la Quaresma és "universalitzar-la, fer-la accessible a tothom, no només a aquells que ens diem cristians". Un fet que té la seva *cara B* en el Nadal: la celebració del Naixement que "també s'ha convertit en la festa del consum". Unes connotacions "que no tenen res a veure amb la proposta religiosa". Les festes religioses o bé s'han secularitzat, com el Nadal, o bé tendeixen a desaparèixer. "Ni els mateixos cristians sembla que ens prenguem molt seriosament això de la Quaresma" assenyala Casanovas.

Un canvi ecològic i social

Per al director de Cristianisme i Justícia, la proposta quaresmal pot tenir un paper rellevant en una transició en el camp ecològic i social, "hi ha molts pensadors no creients que diuen que la religió podria acompanyar molt bé una transició en el camp ecosocial", afirma. La Quaresma implica desfer-se de totes aquelles coses que són supèrflues, "en el fons els cristians estem dient que es pot viure amb menys, no cal consumir tot el dia".

El filòsof **Jorge Riechmann** és un dels teòrics que porta temps insistint en la necessitat d'una transició en l'àmbit ecològic i econòmic, dues cares d'una mateixa moneda. Per Riechmann és fonamental la conversió individual, la *metanoia*. Una

conversió en els hàbits que ha de ser individual i no imposada, com un element de llibertat. Una conversió “a un estil de vida diferent que entengui que podem viure en sobrietat” matisa Casanovas.

Sobrietat és una paraula poc freqüent i un valor menys en voga. I més quan acaba en una gran festa, com és el cas de la Quaresma. La preparació per al temps pasqual és, per als creients, una renúncia amb l’horitzó de la plenitud. De moment, estem vivint una Quaresma forçada: el confinament.

Quaresma confinada

Casanovas té clar que un moment crític havia d’arribar, ja fos per una pandèmia o per una crisi ecològica. Ara que tenim una crisi sanitària de gran envergadura a sobre és un moment important per “obrir els ulls, per fer una conversió”.

Hi ha una part important de la població que viu sola i per a la qual el confinament pot suposar un aïllament total. Un fet que ha tingut resposta molt positiva, amb “xarxes de suport mutu i iniciatives solidàries amb els més vulnerables” que estan apareixent arreu del territori.

Per altra banda, destaca que “sorgeixen moltes iniciatives que tenen més a veure amb la por que ens fa el buit i l’aturada. Altres directament aprofiten qualsevol oportunitat per promocionar-se o vendre’s”. Dues senyals que “el confinament no implica per si mateix silenci, austeritat o aturada” i que són una evidència que “no és possible aturar-se si un no vol fer-ho”.

La primera resposta al confinament ha omplert les xarxes d’iniciatives en tots els àmbits, també en el [religiós](#). La pacificació d’aquesta eufòria “obrirà un moment nou” que per Casanovas serà una nova oportunitat de fer silenci i despreniment. El confinament ja ha deixat alguns aprenentatges. “Qui és capaç de fer teletreball i cuidar els fills tot el dia?” es pregunta. La resposta és immediata: “és impossible”. Estem veient com la dependència de les cures, de les persones dependents, és enorme. La família prendrà una dimensió nova, afirma.

Amenaça autoritària

Davant d’una situació de por també hi ha qui se’n vol beneficiar. “Estem veient un aprofitament de la proposta religiosa per generar una [identitat](#) que doni seguretat a les persones en els moments de crisi, davant del desconegut” afirma Casanovas. Davant d’això, “la religió no pot ser mai una via que ens tanqui en nosaltres mateixos sinó que ha de ser una proposta alliberadora”. Buscar en la religió una fugida d’allò que no volem enfrontar o un confort buit “seria un error”.